

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Y. F., narozen X,
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupen JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
se sídlem Májová 606/35, Cheb

proti
žalovanému

Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobce o poskytnutí dočasné ochrany dne 13. 8. 2025 č.j.: OAM-0405933/DO-2025 jako nepřijatelné

takto:

- I. Zásah žalovaného, spočívající ve vrácení žádosti žalobce o poskytnutí dočasné ochrany dne 13. 8. 2025 č.j.: OAM-0405933/DO-2025 jako nepřijatelné, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobci.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 269,40 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou zásahovou žalobou domáhá určení nezákonnosti zásahu žalovaného, který spočívá v tom, že mu dne 13. 8. 2025 byla jako nepřijatelná vrácena žádost o dočasnou ochranu, evidovaná pod č. j. OAM-0405933/DO-2025. Důvodem nepřijatelnosti podle žalovaného bylo, že žalobce měl opakovaně navštěvovat Maďarsko, kde měl též disponovat pobytovým oprávněním, tudíž mu byla žádost vrácena s odkazem na ust. § 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „*lex Ukrajina*“).
2. Podstata sporu spočívá v tom, zda v případě žalobce jsou splněny podmínky pro využití institutu nepřijatelnosti, tedy aplikaci právě § 3 *lex Ukrajina*.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. V žalobě žalobce uvedl, že se dne 13. srpna 2025 obrátil na žalovaného se žádostí o poskytnutí dočasné ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb. Žádost byla žalovaným evidována pod č. j. OAM-0405933/DO-2025, avšak obratem vrácena jako nepřijatelná s odkazem na § 3 uvedeného zákona, neboť žalobce měl opakovaně navštěvovat Maďarsko, kde disponoval pobytovým oprávněním.
4. Žalobce považuje rozhodnutí žalovaného za soudně přezkoumatelné a opírá se přitom o čl. [5] rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42.
5. Dále žalobce uvedl, že se na Ukrajinu nemůže vrátit v obavě z války a o svůj život, kdy se rozhodl žít svobodně v České republice, společně se svou rodinou a svými přáteli. Před válkou a i v jejím průběhu žalobce opakovaně navštěvoval Slovensko i Maďarsko, kde však nikdy neměl žádný, zejména pak „dlouhodobý“ pobyt. Žalobci byla zároveň udělena dočasná ochrana EU na Slovensku.
6. Svůj pobyt na území ČR se žalobce pokusil legalizovat také ve smyslu dikce § 33 odst. 1. a) zákona č. 326/99 Sb., kdy zjistil, že žalovaný, resp. jeho OAMP uvádí, že žalobce žil dlouhodobě v Maďarsku, jak shora uvedeno, přičemž žalobce uvádí, že nikdy v Maďarsku dlouhodobě nežil, a že i kdyby se v této zemi zrovna nacházel v době vypuknutí války na Ukrajině, hrozí mu v případě návratu do země svého původu aktuálně stejné nebezpečí na životě, jako každému jinému občanovi Ukrajiny, který se v zemi nachází nebo od doby vypuknutí války nacházel.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

7. Poté co žalobce zjistil, že žalovaný udělil pobytové oprávnění žadateli ve věci spis. zn.: OAM-0415944-11/DO-2024, MV-2690-9/OAM-2025, a to na základě rozsudku Městského soudu v Praze č.j.: 6 A 122/2024-55, pokusil se dne 13. 8. 2025 podat svou žádost o pobyt prostřednictvím žalovaného, včetně potřebných náležitostí a včetně svého sdělení. Žádost byla v místě a čase žalovaným vyhodnocena jako nepřijatelná, s čím žalobce nesouzní.
8. Žalobce je přesvědčen, že bránění mu v podání jeho žádosti o pobyt představuje nezákonný zásah, který jej krátí na jeho právech – zde odkázal na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j.: 1 Azs 174/2024-42, ze dne 03.04.2025. Je pevně přesvědčen, že jeho žádost měla být žalovaným v místě a především v čase již bez výhrady přijata a následně přezkoumána, aby ze strany žalovaného nedocházelo k dalším neoprávněným průtahům legalizace pobytu žalobce na území ČR.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že vyhodnotil žádost žalobce o dočasnou ochranu ze dne 13. 8. 2025 jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobce totiž přede dnem 24.2.2022 pobýval na území Slovenské republiky, a nikoliv na Ukrajině. To vyplývá z žalobcem předloženého cestovního dokladu č. FJ379115, když podle přechodného razítka v něm vstoupil žalobce na území států Schengenského prostoru již 21. 1. 2022 přes hraniční přechod Záhony. Skutečnost, že pobýval 24. 2. 2022 na Slovensku, pak sám žalobce potvrdil v tiskopisu žádosti o dočasnou ochranu.
10. Na území států Schengenského prostoru (především Slovenska a Maďarska) žalobce pobýval také v průběhu roku 2021, což potvrzuje také ve své žalobě. Není přitom pravdivá jeho námitka, že na Slovensku ani v Maďarsku nikdy neměl udělené žádné pobytové oprávnění - právě nad vstupním razítkem ze dne 21. 1. 2022 v cestovním dokladu je totiž zaznačeno také číslo pobytového oprávnění, na základě kterého mu byl umožněn vstup a další pobyt v Schengenském prostoru.
11. Žalobce tak ke dni 24. 2. 2022 na Ukrajině zcela zjevně nepobýval. Již delší dobu před tímto datem pobýval na území Slovenské republiky. Žalovaný se tak domnívá, že žádost žalobce o udělení dočasné ochrany ze dne 13. 8. 2025 vyhodnotil jako nepřijatelnou důvodně.
12. Dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. pak platí, že žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3 téhož zákona. Dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. se dočasná ochrana udělí v případě cizinců, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku pět směrnice č. 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382“).
13. Žalobce je sice státním příslušníkem Ukrajiny, nicméně přede dnem 24. 2. 2022 nepobýval na území Ukrajiny, ale jak je uvedeno výše, pobýval na Slovensku.
14. Z článku 2 písm. c) směrnice Rady (ES) č. 2001/55/ES je patrné, že se vztahuje pouze na osoby, které zemi původu opustily v důsledku situace, která v této zemi nastala a v důsledku jejího trvání se do ní nemohou bezpečně a natrvalo vrátit. Jedná se například o osoby, které opustily zemi původu v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, který stále trvá. Za osobu vysídlenou je tedy možné považovat pouze tu osobu, která zemi původu opustila v důsledku situace, která v této zemi nastala, například v důsledku již zmíněného ozbrojeného konfliktu. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním tedy musí existovat příčinná

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

souvislost, jediné tak může být pro účely směrnice č. 2011/55/ES považována za osobu vysídlenou, která má nárok na poskytnutí dočasné ochrany.

15. V případě žalobce nejsou splněny podmínky uvedené v § 3 zákona č. 65/2022 Sb., tedy, že není osobou, na kterou se vztahuje rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 a jeho žádost o dočasnou ochranu je nepřijatelná z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

16. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal postup žalovaného v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 84 odst. 3 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době tvrzeného zásahu. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
17. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s takovým rozhodnutím ve věci souhlasili.
18. Žaloba je důvodná.
19. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
20. Ochranu podle § 82 a násl. soudního řádu správního může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. soudního řádu správního poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005 65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
21. Pokud jde o podmínky nezákonného zásahu, z povahy věci je nesporné, že jsou splněny podmínky první, druhá, čtvrtá, pátá i šestá, neboť opatření žalovaného bylo přímo zaměřeno proti žalobci, nejedná se o rozhodnutí, a přímo znamená zkrácení žalobcových práv a jeho důsledky trvají. Zbývalo tedy posoudit, zda je splněna i podmínka třetí, tedy že jde o zásah *nezákonný*.
22. Soud se následně zabýval námitkou žalovaného, že žalobce nespadá pod žádnou kategorii osob, na které se vztahuje rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Podle žalovaného je rozhodující, zda osoba pobývala na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022 a byla následně vysídlena. Žalobce však Ukrajinu opustil již dávno a po dlouhou dobu pobýval na území Schengenského prostoru, nikoliv na Ukrajině.
23. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. V § 3 uvedeného zákona jsou vymezeny osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
24. V prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou takové osoby vymezeny zejména jako

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].

25. Nejvyšší správní soud se touto otázkou zabýval ve svém rozsudku ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024-21, ve kterém k argumentaci stěžovatele stran důvodu nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina ve vztahu k tehdy platnému dlouhodobému pobytovému oprávnění žalobce zformuloval právní větu:

„Z pouhé existence víza uděleného v jiném členském státě nelze dovozovat, že žadatel není osobou podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, respektive že mu není možno udělit dočasnou ochranu dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Správní orgán musí zkoumat individuální skutkové okolnosti žadatele a prokázat, že žadatel skutečně vízum jiného státu aktivně využíval.“

26. Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 14. 8. 2025, č. j. 22 Azs 57/2025-32, na který odkázal žalobce ve své žalobě, jehož právní věta zní:

„Z čl. 2 písm. c) směrnice Rady 2001/55/ES ani z žádných jiných unijních ustanovení neplyne, že vysídlenou osobou je pouze taková osoba, která na území členských států Evropské unie vstoupila bezprostředně ze země zasažené válkou, respektive že by o status vysídlené osoby mohla později přijít tím, že vycestuje do třetího státu na základě platného právního titulu, který ji opravňuje k dlouhodobému pobytu v tomto třetím státě, a následně se na území členských států vrátí.“

27. Pro přiznání postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina ukrajinskému státnímu příslušníku je tak zapotřebí kumulativního splnění podmínky (i) pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 a (ii) vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.

28. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy rovněž zabývaly.

29. V rozsudku ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62 Městský soud v Praze konstatoval, že „Z užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.“ (shodně též rozsudky městského soudu ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023-32, ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62 či a ze dne 26. 3. 2024, č. j. 15 A 137/2023-46 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2025, č. j. 4 Azs 225/2024-20 či ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024-21).

30. Z bodu (11) Preambule prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 vyplývá, že „Účelem tohoto rozhodnutí je zavést dočasnou ochranu ukrajinských státních příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. února 2022 vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala.“ Smyslem této podmínky je tedy poskytnout dočasnou ochranu osobám, které z území Ukrajiny uprchly až po vstupu ruských ozbrojených sil na její území. Platnost dočasné ochrany byla dle bodu (21) Preambule navrhována na dobu jednoho roku, s automatickým prodloužením o další rok. Ukončení platnosti pak bylo podmiňováno zjištěním, že situace na Ukrajině umožňuje osobám, jimž byla dočasná ochrana udělena, bezpečný a trvalý návrat [srov. bod (21) Preambule: „V souladu se směrnicí 2001/55/ES by dočasná ochrana měla trvat nejprve jeden rok. Pokud není ukončena podle čl. 6 odst. 1 písm. b) uvedené směrnice, mělo by být její trvání automaticky

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

prodlouženo o období v délce šesti měsíců, avšak nejdéle o jeden rok. Komise bude situaci neustále monitorovat a přezkoumávat. Kdykoli může Radě navrhnout dočasnou ochranu ukončit na základě zjištění, že situace na Ukrajině umožňuje osobám, jimž byla dočasná ochrana poskytnuta, bezpečný a trvalý návrat, nebo navrhnout, aby Rada dočasnou ochranu prodloužila až o jeden rok.“] Bezpečný a trvalý návrat je pak třeba vykládat tak, že bezpečnostní situace země bude ustálena natolik, že navracejícím se osobám zajistí možnost požívat ve své zemi původu aktivních práv, která jí poskytnou šanci, že v její zemi původu budou naplněny její základní potřeby, a možnost znovu se začlenit do společnosti. Do ukončení doby trvání platnosti a účinnosti prováděcího rozhodnutí Rady, je tedy třeba dočasnou ochranu osobám ohroženým konfliktem na Ukrajině poskytovat.

31. Ochrana poskytovaná prováděcím rozhodnutím Rady automaticky trvala ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně do 4. března 2024. Z důvodu trvajících ozbrojeného konfliktu byla dočasná ochrana dále prodloužena prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2023/2409 ze dne 19. října 2023 o další rok, tj. do 4. března 2025. Z důvodu přetrvávající obtížné humanitární situace, celkové nestability a nejistotě ohledně situace na Ukrajině v důsledku útočné války Ruska, včetně intenzivnějších a opakovaných leteckých útoků proti civilnímu obyvatelstvu po celé zemi Rada EU dnem 25. června 2024 přijala další prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2024/1836, kterým se dočasná ochrana prodlužuje do 4. března 2026 [srov. bod (7) Preambule prováděcího rozhodnutí Rady 2023/2409 podle kterého bylo prodloužení ochrany přijato z důvodu, že „nelze vyloučit další rozsáhlý příliv osob, a to kvůli obtížné humanitární situaci, celkové nestabilitě a nejistotě ohledně situace na Ukrajině v důsledku útočné války Ruska, včetně intenzivnějších a opakovaných leteckých útoků proti civilnímu obyvatelstvu po celé zemi. Přetrvává riziko eskalace. Zároveň přetrvává riziko pro účinné fungování vnitrostátních azylových systémů, pokud by dočasná ochrana brzy skončila a všechny osoby, které jí požívají, by požádaly o mezinárodní ochranu najednou“]. Prodloužení dočasné ochrany bylo dle (8) Preambule odůvodněno též tím, že: „Vzhledem k tomu, že se vysoký počet vysídlených osob v Unii požívajících dočasnou ochranu pravděpodobně nesníží, dokud bude válka proti Ukrajině pokračovat, je prodloužení dočasné ochrany nezbytné k řešení situace osob, které v současné době požívají dočasnou ochranu v Unii nebo které budou tuto ochranu potřebovat od 5. března 2025. Dočasná ochrana poskytuje okamžitou ochranu a přístup k harmonizovanému souboru práv a zároveň omezuje formality v situaci hromadného přílivu osob do Unie na minimum. Prodloužení dočasné ochrany rovněž pomůže zajistit, aby azylové systémy členských států nebyly přetíženy výrazným nárůstem počtu žádostí o mezinárodní ochranu, které by mohly podat osoby požívající dočasnou ochranu do 4. března 2025, pokud by dočasná ochrana do té doby skončila, nebo osoby prchající před válkou na Ukrajině, které přijdou do Unie po tomto datu a před 4. březnem 2026.“
32. Situace odůvodňující pokračování dočasné ochrany osobám, které byly či budou vysídleny z Ukrajiny, tedy stále trvá. Z citovaných bodů Preambule k prováděcímu rozhodnutí Rady 2023/2049 je přitom zřejmé, že prováděcí rozhodnutí počítá nejen s osobami, které již vysídleny byly, ale též s těmi, které v souladu s čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady ještě vysídleny budou. Soud opakuje, že ani jazykovým ani účelovým způsobem výkladu směrnice o dočasné ochraně či obou citovaných prováděcích rozhodnutí Rady tedy nelze dojít k závěru, že pojem vysídlení je třeba chápat jako akci jednorázovou. Účelem prováděcího rozhodnutí Rady je totiž poskytnout ochranu všem ukrajinským státním příslušníkům bez rozdílu, zda tyto osoby území Ukrajiny opustily v počátečním stadiu válečného konfliktu nebo kdykoli později v jeho průběhu, a zda tak učinili jednorázově či opakovaně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

33. Samotná skutečnost, že dochází k opakovanému opouštění a návratu na Ukrajinu je přitom i lidsky zcela pochopitelná a reálně existující (za všechny soud uvádí příklad na věci nedávno posuzované Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, kde matka žalobce nejdříve obdržela dočasnou ochranu v ČR, poté ji obdržela v Nizozemí, poté se vrátila na Ukrajinu a poté opětovně požádala o dočasnou ochranu v ČR). Je obecně známou skutečností, že po celou dobu trvání konfliktu se s proměnlivou intenzitou opakují útoky na infrastrukturu země i její civilní obyvatele. Žalobkyni v tomto konkrétním případě tak jistě nebylo možno klást k tíži, vrátila-li se v průběhu trvajícího konfliktu zpět na Ukrajinu, jelikož mohla být názoru, že se situace alespoň částečně stabilizovala, a poté z důvodu trvajícího (a zintenzivňujícího se útoku) z Ukrajiny opět odešla. Bezpečnostní situace na Ukrajině je stále nestabilní, o čemž svědčí i prodloužení dočasné ochrany poskytované na základě prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, a proto je třeba tuto formu ochrany poskytnout i osobám, která z Ukrajiny prchají opakovaně. Přitom v souladu s účelem prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 je třeba při posuzování okamžiku vysídlení posuzovat opuštění Ukrajiny časově bezprostředně předcházející podání žádosti.
34. V projednávané věci má soud za to, že v případě žalobce není dostatečně objasněn skutečný stav věci, pokud jde o jeho pobyt mimo území Ukrajiny před datem 24. 2. 2022. Pro aplikaci ust. § 3 lex Ukrajina je podstatné, jakou povahu pobyt žalobce mimo území Ukrajiny měl. Jak uvedeno výše, podle judikatury Městského soudu v Praze je třeba pojem „pobývat“ vykládat tak, že musí jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tedy že žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.
35. Pod takovou definici by pravděpodobně nebylo možno podřadit případ, pokud by žalobce měl před 24. 2. 2022 mimo území Ukrajiny povolen například trvalý pobyt, ať již za jakýmkoliv účelem, a takto by mimo Ukrajinu skutečně *pobýval*, tedy měl by mimo Ukrajinu bydliště, těžiště svých zájmů, žil tam a podobně.
36. Naopak by ale bylo nutno mu postavení vysídlené osoby přiznat tehdy, jestliže by se mimo území Ukrajiny zdržoval toliko dočasně, například z důvodu dovolené, návštěvy rodinných příslušníků žijících mimo Ukrajinu, studia anebo i z důvodu výkonu zaměstnání či podnikání, pokud by šlo o aktivitu dočasnou a přechodnou.
37. Ve věci nyní rozhodované však není zřejmé, že by žalobce území Ukrajiny *opustil*, tedy že měl v úmyslu trvale žít v jiném státě, ať již v rámci Schengenského prostoru či kdekoli jinde. Na tom by nic neměnila ani skutečnost, pokud by žalobce disponoval *oprávněním* k pobytu v jiném státě, jak argumentuje žalovaný. Existence prostého oprávnění ještě nedokazuje nic o tom, že žalobce skutečně mimo území svého domovského státu pobýval, resp. že měl v úmyslu se tam již nevrátit.
38. Soud se tedy neztotožnil s výkladem žalovaného, podle něhož „*Aby bylo možno určitou osobu považovat za osobu vysídlenou, nedostačuje, že se tato osoba nemůže bezpečně a trvale vrátit do země původu kvůli tamní situaci, ale je především nutné, aby tato situace byla důvodem, proč zemi původu vůbec opustila. Toto vyplývá jak z článku 2 písmene c) směrnice, tak i ze samotného rozhodnutí Rady EU č. 2022/382. Na udělení dočasné ochrany podle směrnice č. 2011/55/ES tak v zásadě nemají nárok ti občané Ukrajiny, kteří se před 24.2.2022 nacházeli mimo území Ukrajiny ať už z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných či zdravotních důvodů apod.*“ (viz str. 2 vyjádření k žalobě).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

39. Taková interpretace a aplikace by znamenala, že státní občané Ukrajiny, kteří se před 24. 2. 2022 nacházeli dočasně mimo její území, a kterým stav vzniklý v důsledku napadení ozbrojenými silami Ruské federace znemožňuje vrátit se do svého domovského státu a bezpečně a neomezeně tam pobývat (tedy bezpečný a trvalý návrat), byli v horším postavení než ti, kteří se k uvedenému datu na území Ukrajiny fyzicky nacházeli. Pro takové odlišné postavení přitom neexistuje žádný rozumný a omluvitelný důvod, neboť jedni i druhí jsou agresí ze strany Ruské federace zasaženi či ohroženi stejně.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Městský soud v Praze tak konstatoval, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobce pro nepřijatelnost byl nezákonný (ust. § 87 odst. 2 soudního řádu správního). Jelikož následky tohoto nezákonného zásahu stále trvají, přikázal soud žalovanému, aby obnovil stav před zásahem. Žalovaný je vázán právním závěrem soudu, tedy že žádost z jím specifikovaného důvodu nemůže považovat za nepřijatelnou.
41. Soud proto žalovanému uložil, aby přestal porušovat práva žalobce a aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu. V důsledku žalovaný nejprve s dostatečnou určitostí objasní, zda žalobci s ohledem na to, kde a za jakých okolností pobýval dne 24. 2. 2022, náleží postavení vysídlené osoby podle lex Ukrajina nebo nikoliv.
42. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního náleží právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem účelně vynaložil. Tyto náklady řízení sestávají z odměny advokátce za dva úkony právní služby po 4620 Kč (převzetí věci a podání žaloby) a ze související náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle advokátního tarifu ve znění od 1. 1. 2025, to vše zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 12 269,40 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. prosince 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.